

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNISTVO:
34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L. 1.500
Letna naročnina L. 3.000
Letna inozemstvo L. 4.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 9 (1140)

Gorica - četrtek, 4. marca 1971 - Trst

Posamezna številka L 70

Meje oporekanja

Danes se mnogi nekako revolucionarno dvigajo zoper obstoječe ustanove (»institucije«), navade, pravila in tudi proti veri in Cerkvi, katerima ocenjujo okostenelost, ki da ovira njihovo svobodo.

Rečemo lahko, da je Cerkev že po svoji naravi takšna ustanova, ki nenehno kipi in vre, da je v stanju neke stalne revolucije ter se v svojih nebitvenih zadevah kar naprej spreminja. Njene lastnosti so prav gibanje, prenavljanje, spremnjanje vsega nebitvenega. Vedno se mora likati in lupiti, da se na njej čim bolj sveti njen bistveni in večnosti znacaj. Če meri oporekanje na kaj takšnega, je dobrodošlo in celo potrebno, ako je iskreno in dobromerno.

Včasih pa ne moremo reči, da bi bilo iskreno in zgodil se, da gre preko dopustnih meja. Katere pa so te meje? Na splošno lahko rečemo, da gre oporekanje preko meje, kadar se loti bista Cerkve kot božje ustanove in vere kot razodete resnice. A tudi tu so včasih težave v mnenjih in presojanjih. Morda bo prav, če navedemo nekaj, česar ni možno kontestirati, iz dodatka z naslovom »Pravo in nepravo oporekanje v Cerkvi«, ki ga je napisal francoski dominikanski pater Congar za svojo knjigo »Prava in neprava reforma v Cerkvi«. Knjiga je zanimiva, ker je izšla že pred koncilom, dodatek pa je bil napisan pred kratkim za novo izdajo te knjige.

STALISCE P. CONGARJA

Takole pravi: »So stvari, ki v Cerkvi ne moreti biti predmet oporekanja, so meje, preko katerih ni mogoče iti. Te meje so:

1. Grešiti proti ljubezni, to je delati in grajati tako, da se ljubezen rani v sreč. »Po tem vas bodo spoznali, da se ljubite med seboj.« Zato ne smemo iti tako daleč, da bi razbili enotnost med katoličani do takšne točke, da ne bi mogli več skupno lomiti evharističnega kraha. Ta zadeva ni preprosta, zakaj v imenu omenjenih enotnosti seveda tudi ni dovoljeno dušiti zdravih pobud ali slehernega kritičnega stališča v nebitvenih zadevah, ki ga kdo zavzame v imenu krščanstva.

2. Postavljalni v dvom in ponovno razpravo pastoralni in hierarhični ustroj Cerkve, kakor izhaja iz Gospodove ustanovitve.

3. Zanikati ali postavljalni v dvom tiste člene verskega nauka, za katere bi morali biti ravno obratno pripravljeni dati življenje in so ga mnogi tudi res dall.

4. Enkrat za vselej in brez trohice krščanske ljubezni klasificirati kot slabe in zavrnene tiste, ki drugače misijo kot mi ter jih brez upanja zaznamovati z znakom pogubljenja.

5. Nepočutljivo je kontestiranje med liturgičnim opravilom. Če ima kdo upravljene razloge, bo našel dovolj drugih priložnosti, da si bo dal duška.«

Menim, da se s temi mislimi patra Congarja lahko vsakdo strinja tako zaradi njihove vsebine, kakor zaradi vellikega ugleda, ki ga uživa kot teolog.

POTREBA NOTRANJEGA SPREOBRNENJA

Ni dvoma, da je marsikaj lahko in mora biti spremenjeno v Cerkvi, da bo njeno pastoralno delo uspenejše. Toda zelo malo ali celo nč ne bi zaledlo spremjanje struktur ali ustanov, če ne bi vsak katoličan, laik, duhovnik ali škof delal za notranje spremnjenje, za kar res daje navdih Sveti Duh, je pa tudi naša osebna in skupna naloga.

Oparekanje ne more imeti izvora v modi, komodnosti ali nepripravljenosti za žrtve, ampak v globokem duhovnem življenju. Tu pa smo v nekem smislu »kontestirani« vsi: kontestira nas živa božja beseda, ki je najpomembnejše oporekanje, kateremu nihče ne more uti.

Za duha torej gre. Kakor so najlepši domovi brez pomena, če ni v njih življenja, tako so še tako reformirane ustanove in strukture podobno praznim zdovom in nihče ne zadežejo, če so brez ozivljajočega duha in polnega življenja.

Vsako nasilje je treba obsoditi

V naših krajih, kjer je bil fašizem najbolj nestrenjen, ker ni prengajan samo demokratičnih državljanov, temveč predvsem državljanov slovenskega porekla, ki se niso hoteli odreči svojemu jeziku in svojemu izvoru, je še danes opaziti narodnostno nestrnost prav na skrajni desni, ki jo predstavlja stranka Movimento italiano sociale. Na splošno so prav člani tega gibanja v naši deželi nosilci raznih pocestnih izzivanj, napadov na strankine lokale, mazanja napisov, sramotena našega jezika, kot se je to najbolj pokazalo lani 8. decembra v Trstu.

V pondeljek 23. februarja zvezčer sta dva dijaka, fašistično navdahnjena, s silo odstranila z zidu v veži poslopja v ulici sv. Frančiška 20 v Trstu napisni tabli, ki sta mimoidočim povedali, da je v poslopu uprava listov »Primorski dnevnik« in »Gospodarstvo«. Zanimivo je to, da oba dijaka nista iz Trsta, temveč eden iz Finala Emilije, drugi pa iz Pise.

Razumljivo je zato, da v naših krajih demokratične stranke dajojo izjave predvsem proti pojavoru fašističnega nasilja, ki se danes pojavlja v italijanski družbi. Vendar se nam zdi, da bi morale demokratične stranke prav tako od-

ločno odklanjati tudi vsako nasilje, ki prihaja s skrajne levice. Res je, danes je v modi, da se koketira z levico, če se noče veljati za nazadnjaškega, toda so mar resnični demokrati res toliko naivni, da pričakujejo od skrajne levice, če bo prišla na oblast, več politične svobode kot pa od skrajne desnice? Jih mar primeri Češkoslovaške, Madžarske in Poljske res niso do sedaj nič izučili?

Zato se nam je zdel lepak, ki ga je izdala italijan liberalna stranka v Gorici proti vsakemu nasilju z desne in leve bolj dosleden kot pa lepak, ki so ga stranke leve sredine skupaj s komunisti (vsaj čast, tudi v slovenščini) objavile zgolj proti fašističnim izzivanjem. Nasilje je le eno in ga je treba obsoditi dosledno vse povsod, kjer se pojavi; v nasprotнем primeru bo družba postala plen ene skrajnosti samo zato, ker odklanja drugo namesto da bi obe.

V tem oziru je notranji minister Restivo v četrtek 25. februarja v rimskem senatu pokazal veliko več poguma in smisla za stvarnost kot pa stranke leve sredine, saj je odločno obsodil oba ekstremizma, ki grozita spodkopati temelje demokracije v Italiji.

Vatikanski stiki z vzhodnimi državami

Pet dni se je pretekli teden mudil v Moskvi msgr. Casaroli, vatikanski državni podtajnik, kar odgovarja mestu zunanjega ministra v meddržavnem merilu. Uradno je šel v Moskvo zato, da podpiše pogodbo proti uporabi jedrskega orožja.

Seveda je msgr. Casaroli svoje bivanje v Moskvi uporabil tudi za razgovore s sovjetskimi političnimi voditelji. Vatikan je iskreno zainteresiran na miru v Vietnamu in na Bližnjem vzhodu. Poleg tega bo govoril skupaj kaj doseči v korist katoliških skupnosti v Sovjetski zvezni. Polozaj katoliške Cerkve v Litvi je težak, položaj nekdanje cvetoče uniatske Cerkve v Ukrajini pa sploh brezupen, saj je sovjetska vlada po letu 1945 to Cerkev nasilno odtrgalna od Rima in priključila pravoslavnu patriarhatu v Moskvi.

Tudi se napoveduje skorajšnja obnovitev po »praški pomlad« prekinjenih pogajanj med Češkoslovaško in Vatikanom. Msgr. Cheli iz vatikanskega državnega tajništva je na tem, da odpotuje v Prago. Casaroljeva navzočnost v Moskvi bo morda olajšala tudi msgr. Cheliju njegovo delo. Na Češkoslovaškem je Cerkev spet v stiski. Državne oblasti hočejo ustanoviti novo

društvo vladnih duhovnikov, od Vatikana imenovanih škofov skoro ni več in redovne hiše so še vedno razpuščene.

Zanimiv je ta odnos Vatikana do vzhodnih socialističnih držav. V času Pija XI. je veljalo načelo: »S komunizmom ne bo nikoli sodeloval, komur je mar krščanske kulture. Pod Pijem XII. je bilo izreceno izobčenje nad tistimi, ki so bili člani komunistične partije. Janez XXIII. je sprejel v Vatikanu zeta Hruščeva, Pavel VI. pa Podgornea in Gromika. Sedaj pa že vatikanski diplomat lahko potuje brez zadrgave v Moskvo.

Očvidno bo treba v bodoče še bolj ločiti med Vatikanom kot nosilcem meddržavnih odnosov in med Cerkvio kot božjim kraljestvom na zemlji. S potezami vatikanske politike se lahko strinjam ali ne; z božjim razodetjem, Cerkvi v varstvu in v razlagu izročenim, se seveda moramo strinjati, če hočemo biti kristiani. Na vsak način bi bilo Slovencem pred tridesetimi leti in še prej prihranjeno marsikatero razočaranje in tudi marsikatero gorje, če bi bili znali razlikovati med Vatikanom kot državo in Rimom kot sedežem sv. očeta.

Onesnaženje za onesnaženjem

Iz dneva v dan slišimo zaskrbljujoče glasove o onesnaženju zraka, morja in vode. Človek s svojimi »naprednimi« posagi v naravo nevarno spreminja ravnovesje, ki edino lahko ohranja človeštvo. Narava se namreč prej ali slej strahovito maščuje, če poszememo v njene večnostne zakone.

Znano je, da nam na Tržaškem burja kolikor toliko čisti zrak. Škoda, da zadnja leta ne piha več tako pogosto kot nekdaj. Pa vseeno ni prijetno človeku, če se sprehaja po mestnih ulicah. Izpušni plini avtomobilov in avtobusov človeka že močno motijo. Lansko poletje smo veliko brali v slišali o onesnaženem morju, da kopaci sploh niso več marali v morje. Ribe, s katerimi se hrаниmo, pa morajo živeti v morju. Tudi pred kratkim smo brali v dnevnem časopisu, da je morski tok potisnil ogromno naftne umazanije v nekdo čisto morje pod Sv. Križem.

Najbolj zaskrbljujoč pa so nedavni gla-

sovi, da so ugotovili onesnaženje v pitni vodi. Dve kemijski tovarni v Ilirske Bistrici sta namreč odplakovali umazanijo v tamkajšnje vode (reka Reka). Te pa so deloma povezane s Timavom, od koder ACEGAT črpa vodo za tržaški mestni vodovod. Po izjavah odgovornih funkcionarjev naj bi bili doslej ugotovljeni dve onesnaženi: eno v novemburu, drugo pa pred kratkim. Župan inž. Spaccini je šel osebno v Rim, naj zunanje ministrstvo posreduje pri jugoslovenskih oblasteh. Industrijski podjetji v Ilirske Bistrici sta si baje že kupili potrebne filtre, ki naj bi jih v kratkem vgradili. Kaj pa do takrat? Prepričani smo, da je položaj hujši, kot pravijo oblasti, saj smo že poleti slišali, da omenjeni tovarni kar brezglobo spuščata odplaknine v Reko.

Slišati je tudi, da namerava ACEGAT za jemati vodo v Soči. Za zgraditev vodovoda do Pierisa pa bodo potrebna velika finančna sredstva.

UGOTOVITVE NOTRANJEGA MINISTRA

»Res je, — je dejal Restivo — v Italiji obstaja nasilje fašistične kove. Je to nasilje, ki hoče biti samo sebi namen in v katerem hoče biti napadnalnost izraz nekega političnega pojmovanja, ki se povezuje s surovo silo. Toda obstaja tudi prav tako brutalno nasilje, očitno uničevalno, ki prejema svoj navdih iz marksizma-leninizma ter maoizma. Vse te skupine, diletanti ali poklicni pospeševatelji anarhije, ki pozivajo k uporu zoper vse, imajo za svoj neposredni cilj le eno samo stvar: splošni nered.«

Nato je Restivo podal obračun o nasilju, ki je v zadnjih štirinajstih mesecih zajelo obširne pokrajine Italije. Italijanski notranji minister je omenil mesta Milano, Reggio Calabria, Catanzaro, Genova, Neapelj, Palermo, Rim, Firence, Messino, Bologna, Bocen, Caserio in še nekatere druge kraje. Na Trst je očitno pozabil.

Primerilo se je v celoti 47 atentatov. Zaradi teh atentatov je bilo prijavljivih 87 oseb. Od teh pripadajo nekateri desničarskim skupinam kot so Mlada Italija, Novi red, FUAN, Gibanje revolucionarne akcije in Fronta delta, ostali pa anarhistom (9), trockistični skupini »Rdeča zvezda« (2) ter skrajni levici (23), ki jo sestavljajo Neprestana borba, Delavska oblast, Italijanska komunistična stranka.

Preiskave so odkrile tudi mnogo neprijavljenega orožja, ki so ga skrajneži uporabljali: pištoče, bombe Molotov, bodala in bajonetni, železni koli in obilica eksploziva.

Vendar je Restivo bil po vsem tem naštrevanju mnenja, da niso potrebni nikaki novi zakoni. Treba je le dosedanje zakone dosledno uporabljati in se držati kazenskega zakonika.

RAZDEJANJE V AQUILI

Restivo ni še dobro končal svoja poročila, in že je Italija doživelova nov izbruh nasilja. To pot je val razdejanja zajel mesto Aquilo, ki je po sklepku deželnega parlamenta postala sedež nove dežele Abruzzi. Kar pri tem preseneča, je nenavadna reakcija prebivalstva v Aquili. Aquila ni bila nič oškodovana pri izbiri sedeža deželnega glavnega mesta kot npr. Reggio v Kalabriji, saj bo prav ona postala prestolnica Abrucov. Upornike je v Aquili že to razjezilo, da bosta deželna vlada in deželni svet od časa do časa lahko zasedala tudi v Pescari, ki je bila prav tako kandidat za sedež abruške dežele.

V soboto 27. februarja je bila Aquila od jutranjih do večernih ur dejansko na voljo razgrajajočim vseh vrst, ne da bi policija kaj ukrenila.

Nasilenje so se najbolj znesli nad sedeži strank leve sredine, komunistične stranke in liberalcev. Najmanj je bil prizadet in najkasneje je prišel na vrsto sedež minovcev, kar je komuniste privredlo do zaključka, da so razgrajati v glavnem iz desničarskih vrst. Vendar je splošno mnenje, da so prevratniki bili iz vseh slojev in strank, ki so našli v sklepku deželnega sveta povod, da so se izdivjali. Gre spet za nov primer masne psihoze, ki ni utemeljena na trenzni preudarku, temveč na obvestnosti mladega rodu in na slepih strasteh.

Nabirka za lačne po svetu

Tudi letos bo v tržaški škofiji v postnem času nabirka za lačne po svetu. To bo lepa priložnost, da kristjani vsaj z milostino izrazimo svojo ljubezen do bližnjega, ki se na poseben način potrebuje naše pomoči.

Komaj se je pretekli teden italijanski ministrski predsednik Colombo vrnil skupaj z zunanjim ministrom Morom iz Severne Amerike, kjer je bil tri dni na uradnem obisku, ga je že čakala nova preizkušnja: pravosodni minister Reale iz vrst republikanske stranke je podal ostavko. Ne strijena se z nameravano univerzitetno in davčno reformo.

Sprva je zglédalo, da bo moralna vsa vlada odstopiti in bo prišlo do ponovne vladne krize. Položaj je omilil republikansko vodstvo s tem, da se stranka še vedno smatra vezana na program leve sredine in da bo nadalje podpirala v parlamentu vladu, čeprav ne bo v njej več zastopana. Colombo bo zato le nadomestil pravosodnega ministra, nato pa bo vlada v obeh zbornicah zahtevala zaupnico.

Zanimivo je, da je Colombo, ko je bil v ZDA, izjavil na tiskovni konferenci, da je njegova vlada bolj trdnja kot bi si to kdo misli. Kasnejši dogodki pa so ga hitro opozorili, da v Italiji noben ministrski predsednik ne sme dajati preveč pogodb.

Seveda so komunisti Colombove težave takoj uporabili kot dokaz, da je v Italiji možna politična ustaljenost le, če bodo tudi oni pritegnjeni v vlado. Tega mnenja so tudi mnogi pristaši levega krila v Krščanski demokraciji in znaten del socialistov, ne pa ministrski predsednik Colombo.

Pred svojim odhodom v Severno Ameriko je dal nekemu čas

Iz postnega pisma tržaškega nadškofa Prezidava teološke fakultete v Ljubljani

V postnem času se mora s pokoro zdržati ljubezen, ki mora žaretvi vedno močnejše, da zagori v obhajaju svetih skrivnosti — velikonočnih skrivnosti, ki so skrivnosti ljubezni.

Kristus nas je tako ljubil, da je za nas umrl na križu. Ljubil nas je tako, da je hotel ostati med nami pri daritvi, ki se obnavlja na oltarjih in se opravlja pod podobo evharističnega obeda, kjer se nam daje v hrano. Tako velika je božja ljubezen, da presega vse človeške omejitve, se razdeva in se daje ljudem v zveličanje.

Samo z ljubezni moremo ljubezen razumeti in se z njo srečati. Zato nas ljubezen more pripraviti do tega, da bomo zopet doživljali velikonočno skrivnost, in sicer ljubezen do Boga in do svojih bratov. Kristus ni bil demagog, bil je Sin božji, ki je postal človek. Uči nas, da se moramo ljubiti, kakor nas je on ljubil. Ta ljubezen ne pozna meja; spremeni notranjost človeka v njegovem bistvu, da v družbi utrdi bratstvo in pravičnost. Jezus je pridigral borbo proti zлу, grehu, pokvarjenosti, hanskemu skritu pod plaščem poštenosti; ni oznanjal upora, prevrata, ki povzroča sovraštvo.

Popolnoma moramo spremeniti samega sebe, to se pravi: vcepi v svoje delo nove veje, ki nosijo Kristusovega duha. Ostat

moramo v Kristusu, kakor se mladik držijo trte; potem bomo prinašali obilne sadove. Kristus ni pripravljal zarot ali sejal nereda, ni prelival krvi drugih; prelil je samo svojo kri. Ce red, pravičnost ne prihajata iz naše notranjosti, nimata temelja. Ureditve, ki ne poženejo iz korenin, ki so v notranjosti človeka, ne prisnajo pravih sadov.

Koliko pa se trudimo, da bi vsadili in gojili te korenine? Koliko neplodnega dela na površju, na papirju, ne pa v sreči ljudi? Ta pustimo, da jih pustošijo vetrovi in viharji. To se pravi graditi v puščavi. Kar je revnega, ostane revno. Prerok Joel pravi: »Zemlja je gola, polja jočejo, ker je žito uničeno, vino pokvarjeno, olje brez moči.« Sele kadar boste ustavili peščenino in spremeni pesek v rodovitno zemljo, boste videli, da bo puščava vzvetela.

»To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo dà svoje življenje za svoje prijatelje« (Jan 15, 12-13). Mir s svojim kričanjem pokrivamo in zato pobiramo vsak dan žalostne sadove tega oznanjevanja. »Ce kdo ne ostane v meni, se vrže ven kakor mlađaka, in usahne; in jih poberejo in vržejo v ogenj, da zgore« (Jan 15, 6).

NOVICE IZ SLOVENIJE

Smrt zaslужnega duhovnika in glasbenika

V Ljubljani je umrl v starosti 62 let po daljši težki bolezni salezijanski duhovnik dr. Franc Cigan. Pokopalci so ga v četrtek 25. februarja ob veliki udeležbi duhovnikov in vernikov, zlasti pa koroških Slovencev. Pokojni se je rodil 18. septembra 1908 v Žižkah pri Lendavi v Prekmurju. V duhovniku je bil posvečen leta 1935. Deloval je kot vzgojitelj po raznih salezijanskih zavodih in kot dušni pastir na Kamnu na Koroškem. Od leta 1957 je poučeval kot profesor petja in glasbe na slovenski državni gimnaziji v Celovcu. Bil je zelo delaven duhovnik in se je odlikoval predvsem kot glasbenik. Velike zasluge si je stekel za razvoj zborovskega petja na Koroškem. Zaslужnemu duhovniku naj bo Bog dober plačnik!

V Sloveniji morda kmečke pokojnine v letu 1973

Kmetje v socialistični republiki Sloveniji nimajo pokojnine. Šele pred kratkim je pristojna komisija izdelala osnutek, po katerem naj bi bila kmečka pokojnina 250 din mesečno tj. približno 10.000 lir. Potrebna starost za upokojitev naj bi bila 65 let za ženske in moške. Do pokojnine naj ima pravico samo en član v družini. Pokojnine naj bi se začele izplačevati v

letu 1973. Ni še znano, kakšne prispevke naj bi plačevali kmetje za to obvezno starenost zavarovanje. Baje naj bi dve tretjini stroškov krili kmetje in eno tretjino država. Ostalim članom naj bi se dala možnost, da se zavarujejo prostovoljno.

V Italiji prejemajo kmetje pokojnino od leta 1957; sedaj znaša 18.000 na mesec in še trinajsti obrok. Nedavno je bila omenjena pokojnina povečana za 4,5%. Ženske prejemajo pokojnino s 60., moški pa s 65. letom starosti. Zavarovan so vsi člani družine. Upokojenci imajo brezplačno zdravniško pomoč in v tukajšnji delželi tudi brezplačna zdravila. Kmečke družine imajo poleg bolniške blagajne tudi druge socialne ugodnosti npr. otroško dočelo v znesku 20.000 lir letno za vsakega otroka do starosti 14 let, za dijake pa še dalj. Revnječe družine imajo za primer smrti možnost, da se potegujejo za povrnitev pogrebnih stroškov. V kratkem bi moral začeti veljati deželnini zakon, po katerem naj bi kmečke matere za primer poroda prejele nakazilo 80.000 lir. Kmetje, ki predčasno obnemorejo, prejmejo invalidino, ki je enaka starostni pokojnini. Te socialne ugodnosti je v glavnem izbrila močna stanovska sindikalna organizacija Zveza neposrednih obdelovalcev, v kateri je včlanjeno preko 90 % vsega kmečkega življa.

Bogoslovci morajo uporabljati take prostore kar šest let svojega študija. Tegobe sicer voljno prenašajo, vendar je veliko nevarnosti za njihovo zdravje. Delo profesorjev je preveč naporno, da bi smelo tako stanje še dolgo trajati.

Potrebljeno je torej misiliti na nove prostore. Duh skromnosti, ki ga tako poudarja pokonskla Cerkev, je bil odločilen za sklep, naj se obstoječi stavbi prida le prizidek, da bo tako Cerkev na Slovenskem tudi v našem času verodostojno in prepričevalno oznanjala Kristusa. »V načrtu imamo, — pravi ljubljanski nadškof — preprosto, vendar porabno ali funkcionalno dvojnično v vrtno stavbo, kjer bodo svetlejše predavalnice, odmaknjene od cestnega trušča, in uradni prostori fakultetega vodstva; res samo potreben prostori brez vsakršnega razkošja. Toda zakaj misliti prav v teh gospodarsko kritičnih časih na zdavo? Zato, ker smo prav zdaj za to dobili dovoljenje. Trudili smo se, da ga dobimo, več let. Vem, da takoj hitite dalje vpraševati, koliko bo zidava stala. Sedanji proračun je okrog 6 milijonov novih dinarjev. Res, da te vsote ne moramo hkrati zbrati, vendar moremo zaupati, da jo bomo kljub svojim skromnim možnostim v nekaj letih zbrali. Tudi zidati mislimo zato le postopoma.«

Slovenska božja služba v Milanu

V Milanu je slovenska maša vsako prvo nedeljo v mesecu ob peti uri popoldne v cerkvi sv. Sigismunda, ki je na dvorišču zelo znane bazilike sv. Ambroža. Slovenci, ki žive v Milanu in okolici, pa tudi tisti, ki jih pot vodi skozi milanskoto mesto, so lepo vabljeni, da se udeležijo slovenske božje službe.

Sestanek ekumenske komisije v Zagrebu

V Zagrebu se je prvič sestala novo ustanovljena ekumenska komisija jugoslovanske škofovsko konference. Predsedoval je mariborski škof dr. Držičnik.

Na tem sestanku so najprej razpravljali o organizaciji dela te komisije, nato se pa dotaknili nekaterih drugih vprašanj. Tako na primer so govorili o mešanih zakonih v Jugoslaviji, o sodelovanju katoliških teoloških fakultet v Zagrebu in Ljubljani s pravoslavnim teološkim fakultetom v Beogradu in o organizaciji skupnega teološkega srečanja, pri katerem naj bi sodelovali teologi vseh krščanskih veroizpovedi v Jugoslaviji.

In prav v začetku pomlad, ko so v tržaškem bregu že zaceteli mandeljni in breskve, je sestri doletela nova žalost — smrt ljubljenega očeta. Dolge mesece je

Ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik je za letošnji postni čas naslovil na svoje vernike daljše pastirsko pismo, v katerem je govora tudi o teološki fakulteti, ki je lani obhajala petdesetletnico svojega obstoja. Za kaj gre, nam bo g. nadškof sam povedal. V svojem pismu pravi takole:

Fakultetno poslopje, nekdanje Alojzijevišče, je starinsko in za sedanje potrebe premajhno ter slabo porabno poslopje. Sezidal ga je že pred okoli 125 leti tedanji škof Alojzij Wolf. Po njem je hiša dobila ime Alojzijevišče. Sezidal ga je za srednješolski zavod. Gajenci, ki jih je bilo okoli 60, so hodili na državno gimnazijo. V zavod so sprejemali le najboljše dijake, najrajši odličnjake. Iz tega zavoda je izšlo mnogo najboljših slovenskih duhovnikov.

Pozneje je Alojzijevišče nadomestil Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu pri Ljubljani, ki ga je sezidal škof Jeglič. V Ljubljani so pa sezidali za srednješolske konvikt Marijanice. Po ustanovitvi univerze v Ljubljani je Alojzijevišče postalo poslopje teološke fakultete. To je tudi še danes.

Do zadnje vojne so na njej študirali v glavnem samo bogoslovci ljubljanske škofije. Bilo jih je večjemu do sto. Po vojni pa študirajo tu bogoslovci vseh treh slovenskih škofij: ljubljanske, mariborske in koprške. Le zadnji dve leti so trije letniki mariborske škofije morali prav zaradi pomanjkanja prostora nazaj v Maribor. Tam so z nadzidavo župnišča sezidali novo Slomškovo semenišče. Prvi trije mariborski letniki so pa še vedno v Ljubljani.

Iz vseh treh slovenskih škofij je letos na teološki fakulteti v Ljubljani vpisan 201 slušatelj. Na fakulteto pa hodijo tudi slušatelji redovnik: frančiškani, salezijanci, minoriti, kapucini in cistercijani, katerih je letos 80. Teologijo študira tudi nekaj redovnic. Tako ima teološka fakulteta v Ljubljani letos 302 slušatelja. V Mariboru je pa 57 mariborských slušateljev.

NEPRIMERNI PROSTORI

Umljivo je torej, da so prostori v sedanjem poslopju teološke fakultete premajhni. So pa tudi zastareli in za zahteve sodobne šole neprimerni. Pozimi je sobe težko ogrevati, poleti pa postajajo zatobole, ker morajo biti okna zaradi šuma na cesti vedno zaprta; vsa so namreč obrnjena na cesto in povrh na osojno stran. V vsem poslopu ni nobene sobe, kjer bi se mogli hkrati zbrati vsi slušatelji, če prav bi bilo to večkrat potrebno. Na fakulteti so tudi tečaji za duhovnike, kakor to ukazuje zadnji koncil. Pa ni prostora za vse udeležence. Prostora za seminarje sploh ni, knjižnica in uradni prostori se stiskajo v pretešnih sobah.

Bogoslovci morajo uporabljati take prostore kar šest let svojega študija. Tegobe sicer voljno prenašajo, vendar je veliko nevarnosti za njihovo zdravje. Delo profesorjev je preveč naporno, da bi smelo tako stanje še dolgo trajati.

Potrebljeno je torej misiliti na nove prostore. Duh skromnosti, ki ga tako poudarja pokonskla Cerkev, je bil odločilen za sklep, da bo tako Cerkev na Slovenskem tudi v našem času verodostojno in prepričevalno oznanjala Kristusa. »V načrtu imamo, — pravi ljubljanski nadškof — preprosto, vendar porabno ali funkcionalno dvojnično v vrtno stavbo, kjer bodo svetlejše predavalnice, odmaknjene od cestnega trušča, in uradni prostori fakultetega vodstva; res samo potreben prostori brez vsakršnega razkošja. Toda zakaj misliti prav v teh gospodarsko kritičnih časih na zdavo? Zato, ker smo prav zdaj za to dobili dovoljenje. Trudili smo se, da ga dobimo, več let. Vem, da takoj hitite dalje vpraševati, koliko bo zidava stala. Sedanji proračun je okrog 6 milijonov novih dinarjev. Res, da te vsote ne moramo hkrati zbrati, vendar moremo zaupati, da jo bomo kljub svojim skromnim možnostim v nekaj letih zbrali. Tudi zidati mislimo zato le postopoma.«

Potrebno je torej misiliti na nove prostore. Duh skromnosti, ki ga tako poudarja pokonskla Cerkev, je bil odločilen za sklep, da bo tako Cerkev na Slovenskem tudi v našem času verodostojno in prepričevalno oznanjala Kristusa. »V načrtu imamo, — pravi ljubljanski nadškof — preprosto, vendar porabno ali funkcionalno dvojnično v vrtno stavbo, kjer bodo svetlejše predavalnice, odmaknjene od cestnega trušča, in uradni prostori fakultetega vodstva; res samo potreben prostori brez vsakršnega razkošja. Toda zakaj misliti prav v teh gospodarsko kritičnih časih na zdavo? Zato, ker smo prav zdaj za to dobili dovoljenje. Trudili smo se, da ga dobimo, več let. Vem, da takoj hitite dalje vpraševati, koliko bo zidava stala. Sedanji proračun je okrog 6 milijonov novih dinarjev. Res, da te vsote ne moramo hkrati zbrati, vendar moremo zaupati, da jo bomo kljub svojim skromnim možnostim v nekaj letih zbrali. Tudi zidati mislimo zato le postopoma.«

POMEM TEOLOSKE FAKULTETE

Po tej razlagi zaključuje g. nadškof del svojega pastirskega pisma, ki govorji o teološki fakulteti. Njegove besede so namejene predvsem vrnjakom ljubljanske nadškofije, a zemimo si jih k srcu tudi mi. G. nadškof takole pravi:

»Vsem nam mora biti pri srcu število in izobrazba bodočih duhovnikov. Družine se morajo brigati, da kljice duhovniških poklicev vzdolijo; duhovniki se moramo brigati, da jih negujemo in vzgojimo; vsi skupaj pa, da jim izobrazbo in vzgojo omogočimo. Zato mora biti tudi teološka fakulteta, naš najvišji učni zavod za izobrazbo duhovnikov, naš skupna zadeva. Zavzemimo se zanjo. S tem, da zanjo

prispevamo, pokažimo, da čutimo s Cerkvio, v kateri smo ena družina. Naj naša radostnost ne bo manjša od darežljivosti prvih kristjanov, ki so zbiralji za jeruzalemske kristjane. Vsak naj daruje prostovoljno; kdor ima veliko, naj daruje veliko, kdor ima malo, naj daruje malo, vse pa daruje z veseljem in velikodušno. Naj ne bo med nami ozkorčnega ali celo stisnjene, kar se za kristjane ne spodbodi.«

Bralci pišejo

Čiščenje stanovanja in duše

Vdovec sem, otroci so se mi razšli po svetu, svoje stanovanje si moram sam čistiti. Od časa do časa si najamem žensko, da mi opere perilo in stanovanjske prostore bolj temeljito pospravi.

Na svoje vsakodnevno pometanje sem se torej spomnil, ko sem zadnjic sledil s prijateljem Francetom v gostilni in srkal božjo kapljico. Pogovor je nanesel na velikonočno spoved in France je bil mnenja, da je enkrat na leto čisto dovolj iti k spovedi, saj če ne kradeš in ne ubijaš, ti velstvje sploh nima kaj očitati.

Sprva se mi je zdelo Francetovo mo-

drovanje čisto v redu, potem pa sem se nenadno spomnil na svoje pometanje in odvrnil: »Spovedati se le enkrat na leto! Ni isto, kot le enkrat na leto se umiti, obriti, lase ostriči, stanovanje počistiti, gredice okopati, plevel izruvati! Duša je kot naše stanovanje: hitro se z grehi za prasi; je kot naš vrt: hitro in njem požnejo korenine strasti; je kot naš obraz: hitro se umaze od stika z zunanjim svetom. Ne, France! Enkrat na leto iti k spovedi in obhajilu je premalo. To je znak naše duhovne lenote, zanemarjenosti in brezbriznosti. Opraviva sedaj svojo velikonočno dolžnost! Potem pa nadaljuva: vsak mesec pojdiva k spovedi in obhajilu. Le tako bova ostala živa kristjana.«

Tomaž Cuder

Vprašujete - Odgovarjam

Spomeniki »padlim za svobodo«

Zelo me je prizadel članek, svoj čas objavljen v Vašem listu o odkritju dveh spomenikov padlim za svobodo. Če sem prav razumel, je bilo to odkritje spomenika padlim partizanom, bolje rečeno, komunistom. Vam je sploh znano, za kaj so se borili komunisti v zadnji svetovni vojni pri nas? Za svobodo ali za internacionalni komunizem?

Mene nič ne moti, če na spomeniku ni napisov v slovenščini, saj se padli niso borili za Slovenijo, temveč le za znago komunističnega sistema. Italija bi moral biti tista, ki naj bi postavljala spomenike Titu in njegovim partizanom, saj smo morda za vedno izgubili Trst in Gorico po njih krvidi. V letu 1945 so zganjali po Trstu in Gorici take neumnosti na račun Amerikanov v Angležev, da je takrat rekel severnoameriški kurat slovenskega poljenja Baznik, da bomo zaradi teh razgrajačev izgubili Trst in Gorico. Kot vidi, smo se niti motil.

Igralci iz Nove Gorice v Katoliškem domu

Gledališka sezona v Gorici, ki poteka v skladu z dogovorom med Slovenskim gledališčem v Trstu in obema slovenskima prosvetnima organizacijama, se preveša v svojo drugo polovico. V četrtek 25. in petek 26. februarja je bilo občinstvu v Katoliškem domu predstavljeno že četrto delo iz letošnjega repertoarja SG v Trstu. To pot so znova bili na vrsti gostje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice, ki so prav v isti dvorani odprli sezono z uspelo uprizoritvijo Cankarjevega Kralja na Betajnovi.

Igra, ki so jo izbrali za to svoje drugo gostovanje, je imenita komedija Romanov in Julija. Njen avtor je slovenski Peter Ustinov, ki ga široke plasti občinstva pozna kot filmskega igralca in televizijskega kramlja, pa je hkrati še režiser, romanopisec, eseist, slikar. Literarna kritika in teatralistični predvsem visoko cenijo njegovo posmehljivo dramaturgijo in nestreno čakajo vsako njegovo novo komedijo. Izmed vseh so bile došle na slovenskih održih uprizorjene že Trobi, kakor hočeš, Komaj do srednjih vej, Photo finish ter Romanov in Julija.

V tem poslednjem delu se je Ustinov spoprijel s staro zgodbo o sprti družinah in nesrečni ljubezni, zgodbo, ki nam jo je (to pove tudi naslov) opeval že Shakespear. Ustinov je sicer presadil v naš čas, ampak vzrok spora je še vedno ista želja po oblasti in prestizu, ista je tudi ljubezen, le družini to pot loči ideološki prepad. Zato sta sproti družini sovjetskega in ameriškega veleposlanika. Med njima je samo na videz nepremostljiva razlika, vendar je to isti mračni svet diplomacije, kateremu pisatelj postavi nasproti sanjski svet lepote in človečnosti.

Upriporitev Primorskega dramskega gledališča je pripravil režiser Andrej Stojan, v naslovnih vlogah pa sta nastopala Matja Glažarjeva in novi član goriškega ansambla Iztok Jereb.

Vzgojna predavanja

Slovenski problemi, ki prizadenejo večino ljudi, so družina, družinska skupnost ter vzgoja otrok. Mnogokrat se znajdemo v težavah in ne znamo rešiti problemov ravno zato, ker smo o tem premalo poučeni.

V župniški dvorani v Standrežu bodo zato vzgojna predavanja za poročene in za mladino. Zdravnik dr. Eman Pertl, primarij bolnišnice v Mariboru in prof. dr. Mihaela Pertlova bosta imela govor o družinskem življenju in pripravi na družino.

Podobna predavanja sta že nudila v Sloveniji, na Primorskem in v Avstriji. Pov sod so ju radi sprejeli in se okoristili z njunimi nauki.

V Standrežu bo predaval za zakonce v ponedeljek 8. marca ob 20.30 dr. Eman Pertl; v torek 9. marca ob 20.30 bo predaval za zakonce dr. Mihaela Pertlova; v sredo 10. marca ob 20.30 bo predaval mladini dr. Eman Pertl.

V Doberdalu bodo v župniškem domu prav tako ista predavanja, vedno ob 20.30 in sicer 8. in 9. marca za zakonce, v sredo 10. marca pa za fante in dekleta.

Clovek proti naravi

Takšen je bil naslov predavanja, ki ga je v ponedeljek 1. marca imel prof. inž. France Avčin v Katoliškem domu v Gorici. Predavatelj, ki je elektrotehnični inženir in profesor na ljubljanski univerzi, se posveča tudi študiju narave in je vajno zelo zaljubljen, tako zelo, da mu včasih uidejo trditve, ki jih v naravo manj zaljubljeni zemljani ne morejo sprejeti.

To se je pokazalo tudi na zadnjem predavanju.

G. inženir je napredel vrsto lepih opazovanj o tem, kako človek uničuje naravo in s tem ogroža svojo lastno eksistenco. V mnogočem smo se gotovo vsi z njim strinjali, saj tudi sami lahko vidimo, kako moderni napredki s tovarnami, ogromnimi mestnimi naselji, raznimi kemikalijami, nesmiselnim izsekavanjem gozdov, uničevanjem zelenih površin in drugim resno ogroža ravnovesje v naravi. Toda od tega do postavke, da je človek le del narave, ki bi moral tudi sebe in svoje razmnoževanje uravnavati slično kot živali uravnavajo svoje ravnovesje v naravi tudi s tem, da druga drugo žro, je pa le razlika. Prevelika zagnanost človeka lahko predaleč pritira.

Drugače pa je bilo predavanje zanimivo in so ga krasili čudovito lepi diapozitivi iz narave v Sloveniji. Videli smo gozdove, živali v njih naravnem okolju, cvetje v planinah in ob morju, pa še človeka, ki ne samo kvari naravo, temveč jo tudi ljubi in neguje. Za vse to lepo smo gospodu predavatelju prav hvaležni. M. B.

Doberdob

Kljub temu, da je sedaj že post, čas resnosti in umirjenosti, nam nihče ne bo zameril, če si bomo še nekoliko priklicali v spomin veselo razpoloženje pustnih dni.

Ze na pustno soboto 20. februarja smo imeli v Doberdalu zabavni večer. Pevski zbor in mladina so se pridno pripravljali, da bi nas s svojim nastopom kar najbolj razvedrili. Kot prva sta nastopila Čuk in Sova, ki sta se zelo resno pogajala za doto. Sledila je dolga vrsta smešnic, igric, na koncu pa dva nemša prizora. Občinstva sicer ni bilo prav veliko, saj je mnoge potegnil za seboj pustni ples, ki so ga predili na raznih krajih. Tisti pa, ki so se udeležili večera, so zadovoljni in dobre volje odhajali domov.

To je bil pravzaprav le uvod v pravo pustno razpoloženje, kajti naslednji pondeljek in torek so si otroci in odrasli spet nadeli maske. Najrazličnejše pustne šeme so krožile po vasi in vsepovod se je razlegalo veselo petje in kričanje. Ustavljal se so pred vsako hišo, se razkazovalo in gospodinje so jim pridno polnile košare z jajci in drugimi dobratami. Dolgo in noč se je potem slišalo igranje harmonike, kot bi se vsi poslavljali od Pusta, ki je med mladimi in stariimi splošno priljubljen in se bo na žalost mnogih vrnil šele čez leto dni.

Nastopilo je 43 otrok ljudske šole, odsočnih pa je bilo pet. Poleg predpisane učne snovi petnajstih beril je vsaka skupina ločeno po razredih še zapela in predstavila veroučno pesem, vzeto iz sv. pisma.

Iz vsakega razreda so bili odlikovani po štirje tekmovalci, ostali pa so dobili veliko čokolado kot priznanje za pokazani trud in dobro voljo. Seveda so tekmovali tudi otroci italijanske šole.

Nagrjeni so bili: Franka Jarc, David Lakovič, Sandi Gergolet, Lucijana Gergolet in Roberto Zio. Za zaključek so vsi navzoči prisostvovali lepemu filmu »Ugrabljeni sin«, v katerem nastopa s svojim zvonkom glasom znani pevček Joselito.

Ni bilo dosti sprememb. Le to in ono častitljivo drevo je izginilo. Tista, ki sem jih deloma jaz sadil, pa so bila v polni rodnosti. In češnje so zorele!

Poiskal sem grablje, saj se je delo kar ponujalo. Pokošeno seno je bilo treba spraviti na sončna mesta. Domače delo mi je bilo vedno v veselje. Toda kmalu so bile moje roke polne zugljkov...

SEDAJ PA V ROVTE!

Proti večeru sem jo ubral v Rovte po potu, koder sem hodil k maši in v šolo. Koliko spominov! Vsak kamen, vsak grm ob potu je imel svojo gistorico. Potok Ovčica je tekel kot nekoč in tudi ribice so se pojgravale v bistri vodi, ki pa je bila zelo majhna. Suša je. Bog daj dejza!

Na Selih se pot nenadno raztegne. Sem od Janeža pride lepa cesta, ki jo je kraljevska Jugoslavija zgradila čez Gradišče proti Vrhniku. Tod skozi teckla »Rupnikova linija«, ki je vse naše grše spremembla v trdnjava. Koristila je pa nič, kar je Jugoslavija skoro brez boja Nemcem podlegla in so Italijani Ljubljano tako naglo zasedli, da so se sami čudili temu.

Promocija na tržaški univerzi

V četrtek 25. februarja je z lepim uspehom doktorirala na farmacevtski fakulteti tržaške univerze gospa Anica Trento z Opčin, ki je v svojih študentskih letih vedno rada sodelovala v slovenskih društvih. Prijatelji iz Gorice ji k uspehu iskreno čestitajo.

Seja občinskega sveta v Števerjanu

Števerjanski občinski svet se je sestal pod vodstvom župana Stanislava Klanjščeka v četrtek 25. februarja. Med najvažnejšimi točkami je bil razgovor o novem urbanističnem načrtu. Prisotnim svetovalcem je svoj načrt prikazala izvedenka Luisa Codellia, kateri je občinska uprava pred leti poverila izdelavo tega načrta. Občinski svet je glede na delikatnost problema in da bi se o tem razpravljalo na čim širši osnovi, sklenil, da se zopet sestane v četrtek 4. marca 1971, nakar bodo organizirali sestanke z vaščani, da bo lahko vsak iznesel svoje pomislike in pripombe.

Nato so navzoči sklepali o nabavi šolskega avtobusa in o najemu posojila za kritje proračuna za leto 1967. Odobrili so tarife za trošarino za leto 1971, imenovali župana za zastopnika v conskem posvetovalnem odboru, odobrili načrt za ureditev županstva ter imenovali odbor materinske posvetovalnice.

Sprejeli so tudi na znanje ostavko člana ožjega odbora in izvolili novega, ki je takole sestavljen: Zdravko Klanjšček podžupan, Ciril Terpin stalni odbornik, Simon Komjanc in Alojz Mužič pa namestnika odbornika. S tem se je zaključila kriza v števerjanski upravni večini, ki je bila pač izraz današnje odprtje družbe, ko lahko vsakdo svobodno izraža svoje misli.

Ni zato prav, da je »Primorski dnevnik« spet izrabil ta dogajanja in ponovno počital občinski upravi nedelavnost ter podobno. Najlepši odgovor na to so dejstva, da so prav v zadnjem času začeli v Števerjanu z javnimi deli kot je asfaltiranje cest in napeljava luči.

Podgora

Na pustni torek 23. februarja zvečer je v naši župniški dvorani bila zabavna pustna prireditev. Najprej je številno občinstvo pozdravilo domači župnik g. Mirko Mazora, ki je s svojim duhovitim nagovorom prisotne takoj spravil v veselo razpoloženje. Tako nato so nastopili najmlajši iz otroškega vrtca in prav korajno zapeli in deklamirali pesem o pustu. Sledil je nastop učencev iz osnovne šole; ti so prav lepo zapeli in zarajali, tako da jih je bilo veselje videti in slišati. Sledilo je izvajanje znanega goriškega ansambla Mi-Ni-Pe, karak je bil krajši odmor.

Sledilo je nekaj krajših šaljivih prizrov, ki so jih pripravili domači fantje in med katerimi so se gledalci prav veselo nasmješali. Kot zadnja točka je bila opera »In vino veritas«, katere avtor je prav župnik g. Mirko Mazora. Točka je občinstvu silno ugajala. Tako se je pustna prireditev končala in vsi so se polni dobre volje razšli na svoje domove.

Dol

Družino Gorkič je zopet prizadela težka žalost. Pred tremi leti so izgubili devetletno Tatjano. V torek, 24. februarja pa je bil pogreb sedemletnega Rudija. Pogreba se je udeležilo izredno veliko sorodnikov, vernikov iz Dola in vsa šolska mladina z obema učiteljicama in g. katehetom. Težko preizkušeni krščanski družini izrekamo naše sožalje, mlademu pokojnemu Rudiju pa nemirniji blagor v svetih nebesih.

Družino Gorkič je zopet prizadela težka žalost. Pred tremi leti so izgubili devetletno Tatjano. V torek, 24. februarja pa je bil pogreb sedemletnega Rudija. Pogreba se je udeležilo izredno veliko sorodnikov, vernikov iz Dola in vsa šolska mladina z obema učiteljicama in g. katehetom. Težko preizkušeni krščanski družini izrekamo naše sožalje, mlademu pokojnemu Rudiju pa nemirniji blagor v svetih nebesih.

Cesta pelje dalje proti Rovtam. Čudovit je pogled na okoliško hribovje: notranjski Snežnik, cerkniški Javornik ter vrhovi Hrušice. Za njimi sem kot otrok v domišljiji gledal daljne dežele, kjer rastejo fige in pomaranče. Pasel sem krave, zobal borovnice, lovil netopirje in se ukvarjal z abecedo, pri tem pa sanjal o prostranem svetu. In res sem daleč prodrl, vse preko Atlantika do Argentine. Sedaj pa sem spet na domači zemlji. Bog bodi zahvaljen!

Ravno je udarila ura na rovtarski cerkev. Cerkev sv. Mihaela! Vstopim. Lepo svetla je kot nekoč, vsa čista, v cvetju in zelenju, kajti jutri bo telovska procesija. Popleknil sem pred tabernakelj in se Gosподu zahvalil za toliko milosti, ki sem jih bil prejel v letih mojega tujevanja.

Nato sem pohitel na grob rajnih staršev. Pri očetovem pogrebu sem bil, mater pa so brez mena pokopali ob pričetku druge svetovne vojne. Nisem mogel spolniti obljube, dane materi pred odhodom v Argentino, da se bom vrnil čez pet let. Na nagrobniku stojita tri imena: Francijel Hladnik 17.7.1942 in Stefan Hladnik, slednji brez datuma. Nihče ne ve za

Fašistični izvivači ponovno na delu

V zadnjem času so fašistični izvivači v Trstu zelo delavni. Tarča njihovih podvигov so predvsem slovenski napisni. Posebno so se izkazali v ul. sv. Frančiška, kjer so večkrat pomazali slovenski napis odvetnika Berdona ter napis na slovenski osnovni šoli. Pretekl teden pa so, kot poročamo tudi na prvi strani, v isti ulici odnesli tabli uprave »Primorskega dnevnika« in tednika »Gospodarstvo«. Zadnja kraja pa jim ni uspela. Fašistična »juhanka« so takoj po dejani sledili do sedeža stranke MSI trije mladi italijanski delavci in ju izročili policijskim oblastem, ki so mlada škvadrista po zaslivanju odvedle v zapor in ju prijavile sodnim oblastem. Kasneje pa sta bila zlikovca spuščena na svobodo.

V zvezni s tem zadnjem fašističnim dejstvjem je Časnikarsko združenje naše dežele poslalo prizadetima listoma solidarnostno izjavo. Dejanje je obsodil tudi tržaški župan inž. Spaccini, ki ga je na to pismeno opozoril občinski svetovalec Slovenske

ni slovenski bolniki tega ne vedo.«

V tržaški bolnišnici je vedno kakšen duhovnik, ki govori slovensko. Jasno pa je, da ne more sam obiti vseh bolnikov in poiskati vse slovenske bolnike, ki potrebujejo njegove pomoči. Vezan je pač na določene oddelke. Le vprašati je treba po g. Antonu Surini, kateremu je sedaj do deljena ta skrb.

Toda kako naj povemo, da bodo vsi bolni in zdravi za to vedeli? Koliko škoda nam povzroča že sama nevednost! Imamo, a ne znamo izkoristiti.

1. šk.

4. številka Literarnih vaj

Cetrtična številka Literarnih vaj se približuje svojemu namenu, ki je vsako številko objavljen na platnicah, namreč da so mesečni dijakov slovenskih srednjih šol na Tržaškem in Goriškem.

V tistem časniku smo nameči prvi letos (menda tudi prvič v dolgih letih) zapazili prispevek z Goriške: Marko Rojec, I. licej Goričica: Odkrivanje potopljenega mesta. Prav tako že dolgo nismo brali v Literarnih vajah toliko prispevkov nižešolcev.

ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV NA TRŽAŠKEM priredi v nedeljo, 7. marca ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu nastop

PESEM MLADIH

MLADINA POJE, IGRA, RAJA

Vabilo dvignite čimprej po župnijah. Podprimo prizadetevanje naše mladine z veliko udeležbo!

skupnosti dr. Dolhar in socialdemokratski svetovalec Cesare.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 7. do 13. marca 1971

Nedelja: 9.30 Po domačem z ansam

Zasedanje goriškega duhovniškega sveta

19. februarja se je duhovniški svet goriške nadškofije polnoštevilno zbral na svoje redno zasedanje in obravnaval niz aktualnih problemov. Zasedanju je predsedoval goriški nadškof msgr. Cocolin, ki je uvodoma poročal o svojem nedavnem obisku v zahodnofriški državi Slonokosčena obala.

Duhovniški svet je sprejel predlog komisije za kler, naj bi se vršili študijski dnevi duhovčino goriške nadškofije v drugi polovici tega meseca, aprila in maja.

Izprvo se je razpravljalo o nabirkah, ki so bile do sedaj v veljavi v goriški nadškofiji. Nedotaknjeni naj bi ostali nabirka za misijone na misionsko nedeljo in nabirka za goriško semeničko. Nabirka za katoliški tisk naj bi bila le ena in to vedno na zadnjo nedeljo v januarju. Uvedla naj bi se nova nabirka »solidarnosti škofijskega občestva«. Ob birmah g. nadškofa naj bi se v okviru te nabirke zbiralo za nove cerkve. Ostale nabirke naj bi se združile v eno samo, ki bi se opravila na zadnjo nedeljo cerkvenega leta.

Govora je bilo tudi o postni akciji, ki jo bo tudi letos vodil škofijski misijonski urad ter o škofijski knjižnici, ki naj jo zaenkrat prevzame državni arhiv v Gorici, dokler ne pride do drugih bolj učinkovitih rešitev problema.

Naj še podčrtamo, da so poteku zadnjega zasedanja goriškega duhovniškega sveta prvič prisostvovali zastopniki škofijskega katoliškega tiska.

Števerjanska mladina je uprizorila Bevkovo dramo

Aktivni igralski družini iz Standreža so se pridružili v nedeljo 28. februarja tudi člani dramskega odseka SKPD »F. B. Sedej« iz Števerjana, ki so postavili na oder Katoliškega doma v Gorici Bevkovo dramo v štirih dejanjih »Materin greh«. Z njim so se hoteli oddožiti tudi spominu tega velikega goriškega pisatelja, ki nas je lani za vedno zapustil.

Ne vemo, če se je Bevk navdihoval za svojo dramo ob Tolstojevi »Moč teme«, toda sličnosti je bilo najti dosti v tematiki igre. Drama je grozotna; krivca si ne znata pomagati iz okovov greha drugače kot z izzvanim ubojem in samomorom. Gledalec odhaja iz dvorane z občutkom nemoči nad strastjo, ki se človeka polasti. Bevk ni znal dati drami krščanske rešitve krvide, ali pa mu je bila taka rešitev bolj všeč.

Igralcem v igralke so se močno potrudili. Od zadnjega nastopa so zelo napredovali. Opazilo se je, da so sledili navodilom režiserja Aleksija Pregarca, mlajši še bolj kot starejši. Pregar je znova dokazal, da je več svoje umetnosti in spremem režiser. Tudi scena, prav tako njegova zamisel, je bila prav posrečena, pristen izraz kmečke domačije.

V glavnih vlogah so nastopili: mati Ana (Alenka Terčič), njen hlapec Ivan Drole (Marijan Terpin), materin sin Jože (Simon Komjanc) in brat pokojnega moža in kmeta Brdar (Edi Hlede). Zelo ljubko je podala svojo vlogo Jožetovega dekleta Julke Snežica Černic. Menimo, da ima vse pogoje, da se ob skrbnem vodstvu razvije v dobro karakterno igralko.

Dvorana Katoliškega doma je bila dobro zasedena. Občinstvo je z veliko pozornostjo sledilo dogajjanju na održi in bilo na splošno z izvedbo drame zadovoljno.

Zlata maša p. Viljema

P. Viljem Endrizzi, nekdanji gvardijan na Sv. gori in sedaj vneti dušebrižnik za slovenske vernike v cerkvi sv. Vida in Modesta na Placuti v Gorici, bo te dni obhajal 50-letnico svojega mašniškega posvečenja. Za slovenske vernike bo ponovil svojo zlato mašo v nedeljo 14. marca ob 10. uri. Prav je, da ta dan goriški Slovenci, ki mu toliko dolgovljemo, v velikem številu pridemo v cerkev na Placuti in se udeležimo njegovega duhovniškega jubileja.

Ob zaključku kuhinjskega tečaja v Standrežu

Stevilni obiskovalci razstave kuhinjskih izdelkov, ki je bila v nedeljo 28. februarja ves dan odprta v prostorih župnijskega doma v Standrežu, so bili presenečeni nad velikim številom razstavljenih predmetov in nad izredno bogato izbiro; saj je bilo razstavljenih kar 40 različnih tort, hrastova debla, ježi, potice, ovčke, breskev, ruska solata, vse mogoče vrste piškotov in drugo.

Tako bogata razstava je bila primeren zaključek res uspelega kuhinjskega tečaja, ki je trajal polpoldni mesec in ki se je vršil v spodnjih prostorih župnijskega doma v Standrežu. Obiskovalo ga je 26 dekleter in mladih žena, ki so ob koncu tečaja izrazile željo, da bi prosvetno društvo »Standrež« tudi prihodnje leto organiziralo kaj podobnega.

Da je tečaj potekal v najlepšem redu in da so se udeleženke naučile marsikaj koristnega, je predvsem zasluga čeških šolskih sester iz Trsta in Gorice, ki so ga tako uspešno vodile in katerim se udeleženke iskreno zahvaljujejo.

Pastirček št. 6

Post, konec zime, prihod pomlad in bližina velike noči, to je okvir šeste številke »Pastirčka«. V postnem času je še posebno potrebno opravljati dobra dela. O tem piše v uvodniku Tiha srna iz Števerjana, pa tudi povest Tončke Curk »Kraljica z lednim srcem to misel poudarja.

V skavtskem kotičku Ivo Jevnikar razpravlja o pomembnosti rastlinstva, Kresnica pa prikaže odnos skavtinje do narave v spomladanskem času. Pomladno raz-

V organizaciji goriških skavtov in skavtinje bo v nedeljo 7. marca popoldne

MLADINSKO SREČANJE V DOBERDOB

Program bo naslednji:

15.30 Srečanje v cerkvi ob branju božje besede in molitvah vernikov, ki se bodo zaključile z evharističnim blagoslovom.

16.30 Srečanje v dvorani, kjer bosta dve sodobni enodejanki, petje in še druge točke.

V Doberdob bo peljal poseben avtobus, ki bo šel ob 14.30 iz Števerjana preko Oslavia ter se ustavljal ob pevskem mostu, v Gorici na Travniku, v Standrežu pred cerkvijo, v Sovodnjah pri cerkvi, v spodnjih Gabrijah na križišču ob vodnjaku in pri Devetkah. Avtobus je samo za mladino.

položenje vsebuje tudi pesmico Ljubke Šorli »Zvonček« in »Črni trn« ter pesem v notah Stanka Premrla »Vigred«.

Branko poroča o velikem smučarskem teku Vasaloppet, ki se vrši vsako leto v marcu na Švedskem, Mira ugotavlja padanje nekdanjega filmskega središča v Hollywoodu, Marko Jevnikar pa pojasnjuje način režije pri televizijski kameri.

Dopisov mladih sotrudnikov je zares veliko: za štiri strani in pol in še je moral urednik povedati, da bo več pisem prišlo na vrsto šele v prihodnji številki. Urednik da tudi nekaj navodil za postni čas. Vsakdo izmed nas naj bi postal pridnejši in boljši. Drugim naj bi pomagal, se pridružil in skrbel za svoje versko življenje. Ta navodila lepo dopolnjuje sestavke Ane Marije Frandolič »Kako so se včasih pravljali na veliko noč«.

—jk

Primorska poje 1971

Združenje pevskih zborov Primorske in Slovenska prosvetna zveza pripravljata zborovsko revijo »Primorska poje 1971«.

V soboto 13. marca ob 21. uri bo nastopilo v Kulturnem domu v Trstu 12 pevskih zborov, med njimi mladinski zbor Glasbene Matice iz Trsta, Tržaški oktet in mešani zbor »J. Gallus« iz Trsta.

Revija se bo nadaljevala 14. marca ob 17. uri v Ljudskem domu v Sv. Križu pri Trstu. Nastopilo bo 13 zborov; od njih bo 6 iz zamejstva.

V soboto 20. marca ob 20. uri bo v gledališču v Kopru nastopilo 12 zborov, med njimi mešani zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice, moški zbor »Oton Župančič« iz Standreža, mešani zbor »Briški grič« iz Števerjana in drugi.

Revija se bo zaključila 21. marca ob 17. uri v prosvetnem domu v Bukovici. Pričasnilo se je 13 zborov, med njimi moški zbor »M. Fileja« iz Gorice, »Fantje iz Grmada«, »Tabor« iz Općine, »Srečko Kosovel« iz Ronk, »Vasilij Mirk« s Prosekovo Kontovela ter mešani zbor »Slovenec iz Boršta«.

Skupno romanje na Sardinijo

Vodstvo plovne družbe Tirrenia, ki deluje na progi Genova-Sardinija-Civitavecchia je te dni zamenjalo stare ladje z novimi, modernejšimi. Te ladje nimajo turističnih kabin in niti ležalnikov, temveč samo kabine prvega in drugega razreda. To spremembo bomo čutili tudi mi, ki se bomo posluževali teh ladij. Imamo na razpolago torej samo kabine 2. razreda in tako odpadejo napovedane tri skupine ter velja sedaj samo ena cena. Vsek roman bo plačal tako 66.000 lir. Cena je torej enaka za vse. Sprememba velja le za ladjo, vse ostalo je nespremenjeno. Prosimo naše romarje, da vzamejo na znanje to spremembo ter upoštevajo sedanje stanje.

Hoteli imajo sobe s kopališčami; kdor bi ne želel kopaličnice, se mu bo odštel 3.000 lir. Na razpolago je še malo prostora. Kdor bi še želel potovati, naj se takoj vpisi. Ostale podrobnosti bomo objavili v naslednjih številkah lista.

Izjava SDZ v Gorici

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Vodstvo Slovenske demokratske zveze v Gorici je izvedelo iz tiska za stališče, katerega je Italijanska socialistična stranka (PSI) zavzela v zvezi s psihološko izvedenko zavoda »Oddone Lenassi«, ki je goriški občinski svet ni hotel sprejeti v službo.

Vodstvo SDZ meni, da je vprašanje njenega zaposlitve pretežno ekonomskoga značaja, ki se mora razčleniti v okviru vseh strank leve sredine in ne samo nekaterih. So pa še druga vprašanja, ki zahtevajo nujno rešitev, zaradi česar si vodstvo SDZ nadeja čimprejšnji sestanek omenjenih strank.

OBVESTILA

V pondeljek 8. marca — ker je drugi pondeljek v mesecu — bo v cerkvi sv. Ivana ob 19.30 sv. maša po ekumeniskih namenih, ki jo je z letošnjim letom uvelodil Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Gorici. Vabljeni vsi slovenski verniki, posejaj pa še člani ACM.

Romanje k Materi božji na Velesovo pri Kranju bo priredilo Apostolstvo molitve v Gorici na velikonočni pondeljek 12. aprila. Prijaviti se je treba na upravi Katol. glasa ali v zakristiji pri Sv. Ivanu.

Potovalna agencija I.O.T., ul. Oberdan 6, tel. 3838, Gorica, bo v letu 1971 izvedla šest romanj v Lurd (od 1. do 9. maja; od 29. maja do 6. junija; od 21. do 29. junija; od 23. do 31. avgusta; od 4. do 12. in od 21. do 29. septembra). Cena 67.950. Pri vpisu se mora poleg tega plačati 5.000 lir. Potovanje se vrši v avtobusu ob Sinji obali. Poleg tega bo ista agencija priredila od 15. do 20. maja 1971 potovanje v Rim, Neapelj, Pompeje, Rimini, San Marino. Vpisnilna 5.000 lir, cena za potovanje pa 39.500 lir.

Petak: 11.40 Radio za I. stopnjo osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Alojz Kraigher«. 13.30 Glasba po željah. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojo. 19.10 Iz življenja gledališkega umetnika: Šrečanja z Radom Nakrstom. 19.20 Moški zbor iz Jazbin, ki ga vodi Zdravko Klanjšček. 20.35 Wagner: »Somrak bogov«. Opera s prologom in tremi dejanji.

Sreda: 11.40 Radio za II. stopnjo osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. 12.10 P. Benigno: Vpliv zdravil na človeško telo: (10)

»O lokalnih farmakoloških učinkih«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi; pripravlja Janko Ban. 19.20 C. Silvestri: Zgodovina tržaškega pomorstva: (3) »Nova perspektive za tržaško pomorstvo v 18. stoletju«. 19.40 Postni govor (5) Drago Klemenčič: »Posvečeno bodi Tvoje ime...«. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.35 Simfonični koncert.

Cetrtek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Družinski obzornik. 13.30 Glasba po željah. 18.30 Beethoven: Koncert št. 3 za klavir in orkester, op. 37 v c-molu. 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. 20.35 M. Jarc: »Ognjeni zmaji«. Enodajanka. 21.30 Ritmični orkester RAI iz Milana. 21.50 Orgelske skladbe italijanskih avtorjev 16. in 17. stoletja.

Petak: 11.40 Radio za II. stopnjo osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. 12.10 P. Benigno: Vpliv zdravil na človeško telo: (10)

»O lokalnih farmakoloških učinkih«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi; pripravlja Janko Ban. 19.20 C. Silvestri: Zgodovina tržaškega pomorstva: (3) »Nova perspektive za tržaško pomorstvo v 18. stoletju«. 19.40 Postni govor (5) Drago Klemenčič: »Posvečeno bodi Tvoje ime...«. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.35 Folklorni plesi.

Sobota: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Veseli motivi. 12.10 N. Kuret: Ljudska verovanja in vraže: »Amuleti in talismani«. 13.30 Glasba po željah. 16.10 Operetni odlomki. 16.30 »Pod svobodnim soncem«. Deseti del. Izvajajo dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu. 17.20 Sobotni sestanek - Slovenski znanstveni

Na povabilo prosvetnega društva »Standrež« uprizori dramski odsek prosvetnega društva »Fr. Borgia Sedej« iz Števerjana v nedeljo 7. marca ob 20. uri v župniškem domu v Standrežu dramo Franceta Bevka

MATERIN GREH

v režiji Aleksija Pregarca

TOPLO VABLJENI!

delavci z univerze - Moj prosti čas. 18.15 Umetsnost, književnost in prireditve. 19.10 Pod farnim zvonom župne cerkve v Morštru v Beneški Sloveniji. 19.40 Ansambel »Dalmacija«. 20.50 Z. Saksidov: »Komisar Tabernik ali Suha južina in njegov problem«.

Ansambel Miramar iz Trsta razpisuje 11. deželnih natčej za harmonikarje, orglarje, kitariste-solisti in ansamble. Natčaj bo 19., 20. in 21. marca 1971 v Trstu. Za pojasnila se obrnite na glasbeni ansambel Miramar, tel. 740266, Scala Monticello 4, 34100 Trieste-Trst.

Premiera drame »Antigona« v priredbi Dominika Smoleta bo v soboto 6. marca ob 21. uri v Kulturnem domu v Trstu. Pojavitev bodo: v torek 9. marca ob 20. uri (red mladinski - četrtek), v sredo 10. marca ob 20. uri (red mladinski - sreda) in v nedeljo